

Zpráva z auditu programu Ekoškola

Název školy	Základní škola Paseka
Adresa školy	Paseka 200, 78397
Jméno ředitele školy	Mgr. Jana Knápková
Jméno koordinátora programu	Mgr. Sylva Soldánová
Datum auditu	2. května 2016
Jména auditorů	Mgr. Mirka Langrová Mgr. Veronika Frélichová
První žádost o druhý titul Ekoškola.	

1. Naplnění kritérií 7 kroků programu Ekoškola

Název kroku	Počet získaných bodů	Požadovaný počet bodů
Ekotým	80	65
Analýza	60	60
Plán činností	61	60
Monitorování a vyhodnocování	44	55
EV ve výuce	85	50
Informování a spolupráce	67	65
Ekokodex	100	50

2. Slovní hodnocení školy

Podrobný popis dosaženého stavu v jednotlivých kritériích najdete v příloze zprávy.

2.1. Shrnutí kvality realizace programu na škole:

ZŠ Paseka je menší vesnickou školou o počtu cca 70 žáků, která zajišťuje výuku na 1. stupni. Program Ekoškola zde běží od roku 2011, tento školní rok ho má na starosti nová paní koordinátorka, které ho předala paní ředitelka. Škola je celkově velmi aktivní, úzce spolupracuje s obcí a pořádá řadu veřejných akcí. V rámci Ekoškoly škola už dříve realizovala

různá ekologicky úsporná opatření. Novým velkým projektem je v současnosti budování školní zahrady, na který se škola nyní pokouší získat finance z dotačního programu.

Paní koordinátorka i paní ředitelka přistupují k Ekoškole s nadšením a motivují žáky k vlastní iniciativě. V metodice 7 kroků vidíme určitý posun od minulé zprávy z auditu (vylepšení Analýzy), ale jsou zde ještě mnohé rezervy, především v Plánu činností a jeho Monitorování a Vyhodnocování. Metodika 7 kroků je přitom velmi dobře realizovatelná i na prvním stupni, učí žáky plánovat samostatně cestu od problému k řešení pomocí logického a promyšleného postupu.

2.2. Přehled silných a slabých stránek v jednotlivých oblastech

Ekotým

Silné stránky: V Ekotýmu jsou zastoupeni žáci z 3. a 5. třídy, jsou zde dobrovolně, protože je práce v programu Ekoškola baví. Ekotým se schází každý týden v pondělí po vyučování, tak má dost času na činnost. Obsah schůzek se řídí úkoly stanovenými v Plánu činností na jednotlivé měsíce. Paní koordinátorka podporuje iniciativu žáků a zadává jim během schůzek samostatnou práci v týmech (např. v rámci Recyklohraní či přípravy školních akcí). Nejstarší členky Ekotýmu píší zápisy, které jsou poměrně přehledné a slouží zároveň jako kronika činnosti Ekotýmu.

Slabé stránky a doporučení: Někteří členové Ekotýmu neví, co obnáší jejich role, nebo by si ji chtěli vyměnit. Doporučujeme s rolemi více pracovat, aby nebyly pouze formální. Ne všichni musí mít roli, zároveň pokud ji někdo má, měl by ji aktivně plnit.

Doporučujeme také podporovat žáky v samostatnějším vedení schůzek, např. stanovit roli moderátora, který bude schůzku alespoň zahajovat, ukončovat a předávat slovo paní koordinátorce. Doporučujeme také více pracovat se zápisy - zapisovatelé mohou na konci sami shrnout, co zapsali a jaké jsou ze schůzky úkoly, na další schůzce pak podle zápisu úkoly zkontrolovat.

Analýza

Silné stránky: Analýza byla provedena v roce 2014 v 5 tématech (Energie, Voda, Odpady, Prostředí školy, Doprava). Členové Ekotýmu se inspirovali otázkami z pracovních listů a vytvořili dotazníky pro ostatní žáky ve škole. Dotazníky vyhodnotili a zaznamenali výsledky do grafů. Za pomoci paní koordinátorky zpracovali myšlenkové mapy silných a slabých stránek jednotlivých témat, kam začlenili i výstupy z ankety. Myšlenkové mapy jsou zajímavou a přehlednou formou zpracování, děti se tak naučily nový způsob práce a je to pro ně velmi srozumitelné.

Slabé stránky a doporučení: Rozhodně doporučujeme udělat Srovnávací Analýzu, která by přehledně ukázala, jak se škola posunula v programu Ekoškola ve vybraných tématech. Při tvorbě další Analýzy doporučujeme pracovat s již vytvořenými myšlenkovými mapami, nejen tvořit „nové“ silné a slabé stránky. Je například možné opět provést anketu ve škole, vybrat nejdůležitější otázky z minulé ankety. Srovnat, zdali bude výsledek stejný nebo jiný, a přemýšlet nad tím, proč tomu tak je.

O nové Analýze pak doporučujeme informovat zajímavou formou všechny žáky školy (výtvarné zpracování, výstup na pondělním shromáždění školy...).

Inspirace ze ZŠ Opava-Vávrovice:

srovnávací analýza jako dokument -

<http://www.zsvavrovice.cz/pdf/2015-ekoskola-srovnavaci-analyza.pdf>

úplně dole fotografie plakátů Analýzy, které vytvořili žáci -

<http://www.zsvavrovice.cz/ekoskola.php>

Plán činností

Silné stránky: Plán činností vznikl průběžně během školního roku 2015. Je rozdělen na jednotlivé měsíce, z nichž v každém si žáci napsali úkoly, které budou daný měsíc plnit. Archy s jednotlivými měsíci zapsali a vyzdobili sami členové Ekotýmu. Výstupem je potom ještě Plán činností přepsaný do počítače formou tabulky, který obsahuje také odpovědnost za úkoly a jejich vyhodnocení.

Slabé stránky a doporučení: Doporučujeme především Plán činností provázat s Analýzou. Z Analýzy je potřeba vybrat některé slabé stránky, se kterými chce Ekotým něco udělat (nebo i silné stránky, které chce dále rozvíjet) a vymyslet k nim cíl do Plánu činností. Ten dále rozdělit na úkoly.

Například: slabou stránkou je časté používání jednorázových baterií žáky. Cíl do Plánu činností bude: motivovat žáky k používání nabíjecích baterií. K cíli je potřeba vymyslet úkoly (prostředky, jak ho splníme), např.: 1) na Den Země uspořádat stanoviště, kde žáci uvidí rozdíl mezi baterií jednorázovou a nabíjecí (kolik hodin která vydrží). 2) na krabici se sběrem baterií napsat, že lepší než odevzdat do ní jednorázovou baterii je používat nabíjecí.

Rozdělení Plánu činností na měsíce roku je sice přehledné, ale je i hodně úkolů, které jsou dlouhodobější, a tedy se nevejdou jen do jednoho měsíce. Doporučujeme Plán činností rozdělit podle témat Ekoškoly - Odpady, Prostředí školy, Energie, Voda. Na obhajobu třetího titulu Ekoškola stačí vybrat si pouze čtyři témata - není potřeba řešit všechny témata z Analýzy. Plán činností doporučujeme vytvořit až po vzniku Analýzy, a udělat ho krátký a srozumitelný pro všechny žáky - cílů a úkolů nemusí být vůbec mnoho. Doporučujeme také dát do Plánu činností pouze úkoly, které souvisí s Ekoškolou (V Plánu činností jsou i takové, které patří spíš do Plánu EVVO školy).

Monitorování a vyhodnocování

Silné stránky: Do Plánu činností zaznamenává paní ředitelka slovní hodnocení jednotlivých měsíců - co se v nich podařilo či nepodařilo splnit za úkoly.

Slabé stránky a doporučení: Doporučujeme do hodnocení Plánu činností zapojit žáky během schůzek Ekotýmu, např. vzít si Plán činností, přečíst si cíle a úkoly a říci, si, jestli byly splněny, nebo nebyly. Hodnocení stačí jednoduché, například pomocí smajlíků, zvednutých palců nebo jiných symbolů. Při nesplnění úkolu je dobré připsat důvod, a co se bude dále s úkolem dít. Je důležité, aby se žáci podíleli na celém procesu - od naplánování úkolu, jeho realizace až po vyhodnocení. Tím bude posílena jejich klíčová kompetence k řešení problémů a uvidí také, že jejich činnost má opravdové výsledky.

Doporučujeme také zkusit sledovat spotřebu energie a vody ve škole, alespoň s nejstaršími žáky (ať už na schůzkách Ekotýmu či ve výuce matematiky), aby měli žáci přehled, zdali skutečně šetří vodou a energií, nebo spotřeba naopak roste, a mohli dále přemýšlet, jak ji snížit.

Environmentální výchova ve výuce

Silné stránky: Program Ekoškola se promítá do více předmětů ve škole, škola má zpracovaný školní plán EVVO a pořádá také projektové dny s ekologickou tematikou (Den Země). Členové Ekotýmu mají přehled o tématech Ekoškoly a dále se v nich vzdělávají (např. díky projektu Recyklohraní). Také vedou programy pro mladší spolužáky. V rámci opětovného využití odpadu je škola na velmi vysoké úrovni. Výrobky z odpadových a přírodních materiálů jsou běžnou součástí výzdoby školy. Odpadový materiál škola získává od rodičů a přátel školy. Děti si samy natíraly a s pomocí pana školníka renovovaly staré židle, které znovu s radostí používají.

Vedle školy na stromech jsou umístěny budky a krmítka pro ptáky, které děti samy vyrobily a pozorují, kdo tam přiletí. V některých ročnících děti s učiteli pěstují vhodné plodiny ve třídních zahrádkách (což jsou bedýnky se zeminou ve třídě na okně). Děti si uvědomují, co potřebují rostliny ke klíčení a co k růstu.

Slabé stránky a doporučení: Doporučujeme zachovat propojení programu Ekoškola v různých předmětech a tím i zapojení žáků celé školy. Plánovanou školní zahradu bude vhodné v budoucnu využívat i pro výuku.

Informování a spolupráce

Silné stránky: Škola je malá, informování o činnostech Ekotýmu je tedy jednodušší - členové informují přímo spolužáky ve třídách. Ekotým má také dvě nástěnky, na kterých jsou vyvěšeny Analýza, Plán činností a Ekokodex. Jsou umístěny u šaten, jsou tedy dobře přístupné.

Ekotým má specializovaný web, který tvoří sami jeho členové, je plný zajímavých aktualit, jsou zde i profily členů Ekotýmu. Paní ředitelka píše pravidelně články o dění ve škole do médií, jejichž součástí je příležitostně také dění v Ekoškole.

Ekotým dobře spolupracuje s obcí Paseky, pan starosta je dokonce jakýmsi externím členem Ekotýmu a celkově školu velmi podporuje. Škola pořádá pro veřejnost řemeslné jarmarky, které navštěvují lidé z širokého okolí, a podílí i na dalších akcích obce (např. sběr odpadků).

Vybraní členové Ekotýmu navštívili seminář dobré praxe v Litovli, odkud si přivezli zajímavé náměty pro svou činnost.

Slabé stránky a doporučení: Pro inspiraci a sdílení zkušeností doporučujeme Ekotýmu návštěvu podobně malé školy s výukou na 1. stupni: ZŠ Opava-Vávrovice (druhý titul Ekoškola), ZŠ Žimrovice (čtvrtý titul Ekoškola).

Na nástěnce doporučujeme zpracovat krátké informace o tom, co to vůbec je program Ekoškola (čerpat je možné z webu www.ekoskola.cz). Dále zde mohou být např. i fotografie z činnosti Ekotýmu. Webové stránky Ekotýmu doporučujeme propojit s hlavním webem školy, aby byly rychle dostupné a návštěvníci je nemuseli hledat (nejlépe formou banneru - loga Ekoškoly s proklikem). Co se týče článků do médií, podporujeme žáky v tom, aby si je sami zkusili napsat (např. o udělení titulu Ekoškola - do místního zpravodaje).

Řemeslné jarmarky by stálo za to více propojit s programem Ekoškola - informovat o něm veřejnost při jarmarku, vyzdvihovat místní či recyklované materiály, snažit se o minimalizaci odpadu apod.

Ekokodex

Silné stránky: Ekokodex má novou grafickou podobu, je viditelně umístěn na chodbě školy. Každá třída má zároveň vlastní, nápaditě výtvarně zpracovaný třídní Ekokodex, který žáci sami tvořili a hesla v něm dobře znají.

Slabé stránky a doporučení: Doporučujeme zvážit aktualizaci školního Ekokodexu na další období - např. pomocí ankety ve škole a zjistit tak zdali s hesly všichni souhlasí nebo co by se na nich mohlo změnit.

Ekologický provoz:

Vybraná témata: Odpady, Prostředí školy, Voda, Energie

Silné stránky: Ve škole se třídí několik druhů odpadu – plasty, papír, elektro zařízení, baterie. Žáci jsou relativně informováni o tom, co do kterého koše patří. Zpracovávali také mapu všech kontejnerů na tříděný odpad v Pasece. Ekotým pravidelně plní úkoly projektu Recyklohraní. Ve škole se často tvoří z recyklovaných materiálů, rodiče nosí z jedné strany popsané papíry, z jejich zbytků se ještě odšťihují volné okraje na poznámkové papírky. Na některých toaletách jsou cedulky nebádající k šetření vodou a energií, které vyráběli žáci. Škola je moderně vybavená a pěkně vyzdobená, prostředí je přívětivé k žákům i k návštěvníkům. Pozitivní změnou v jídelně je možnost dát si k jídlu místo šťávy vodu z kohoutku.

Slabé stránky a doporučení: Kromě třídění odpadu je možné zaměřit se také na jeho minimalizaci, aby ho co nejméně vznikalo. Ekotým může například zvážit množství odpadu za určitý čas ze školy a snažit se, aby ho při příštím vážení bylo méně. Navrhujeme označit koše návodem, co do kterého patří, tím děti získají jistotu při třídění. Pro podporu třídění je dobré také seznamovat žáky s tím, kam vytríděný odpad putuje a co se z něj vyrobí.

Doporučujeme pracovat se spotřebou energie a vody ve škole, a pokud se Ekotým zjistí, že by bylo dobré více šetřit, instalovat cedulky o šetření vodou a energií také na další místa ve škole nebo hledat další způsoby šetření. Zajímavým projektem do matematiky by také mohlo být změření různých spotřebičů ve škole wattmetrem a zamyšlení nad tím, které spotřebiče jsou více a které méně úsporné (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule, mobil, varná konvice...) a jak bychom mohli při jejich používání šetřit.

Na budoucí školní zahradě doporučujeme dát prostor výukovým prvkům, pozorování živočichů či pěstování vlastní zeleniny. Ekotým i ostatní žáci by měli mít možnost přispět aktivně k tomu, jak bude zahrada vypadat. Než bude zahrada vybudována, mohou se žáci alespoň více zapojit do péče o zeleň ve škole - zalévání květin, jejich popisky, zahrádky na oknech apod.

Slabou stránkou je dle slov pedagogů také kvalita školního stravování, zde ale není tolik možností ho ovlivnit, neboť škola jídlo dováží z jiné jídelny.

2. 3. Závazná doporučení

Doporučujeme do Monitorování a vyhodnocování Plánu činností zapojit žáky během schůzek Ekotýmu, např. vzít si Plán činností, přečíst si cíle a úkoly a říci, si, jestli byly splněny, nebo nebyly. Hodnocení stačí jednoduché, například pomocí smajlíků, zvednutých palců nebo jiných symbolů. Při nesplnění úkolu je dobré připsat důvod, a co se bude dále s úkolem dít.

3. Příloha: kritéria a indikátory s označeným dosaženým počtem bodů

4. Návrh na udělení titulu:

Škole se podařilo v šesti krocích dosáhnout požadovaného počtu bodů. V kroku Monitorování a vyhodnocování to bylo méně. Vzhledem k tomu, že se v současnosti ověřuje nový systém bodování a rozdíl mezi dosaženými a požadovanými body je pouze v jednom kroku, je možné titul udělit.

Navrhujeme na základě výše uvedeného udělit titul Ekoškola.

**Komise jmenovaná ředitelem vzdělávacího centra TEREZA
uděluje Základní škole Paseka titul Ekoškola.**

Jména a podpisy členů komise

.....
Mgr. Petr Daniš

.....
Mgr. Martina Hoferová

.....
Ing. Jan Smrčka

**TEREZA, vzdělávací centrum z.ú.,
Národní koordinátor programu Ekoškola
Haštalská 17, 110 00, Praha 1
Tel: 224 816 868, fax. 224 819 161
E-mail: ekoskola@terezanet.cz; www.ekoskola.cz**